

Bryggplan för Norrtälje kommun

Uppdaterad 2024

Innehåll

Inledning	3
Bryggplanens syfte	6
Bryggplanens källor	7
Faktorer som påverkar bryggornas bedömning	8
De prioriterade bryggorna	11
Beskrivning av bryggor i prioritet 1	27
Beskrivning av bryggor i prioritet 2	31
Beskrivning av bryggor i prioritet 3	35
Beskrivning av bryggor i prioritet 4	38
Beskrivning av bryggor i prioritet 5	45
Bryggornas finansiering	47
Bryggornas tillgänglighet	49
Framtida transport- och infrastrukturbehov	50
Slutsats	53

Inledning

Norrtälje kommun är till ytan 2 015 kvadratkilometer och motsvarar en tredjedel av Stockholms läns landyta. Kommunens havsareal uppgår till 3 755 kvadratkilometer, vilket är näst högst bland landets kommuner. Denna havsyta omfattar mer än 13 000 öar. Många av öarna är små kobbar och skär, men de flesta namngivna, även många i ytterskärgården. Drygt 350 av öarna har bostadsbyggnader. På 69 av öarna finns i dagsläget minst en folkbokförd person.

Boendeförhållanden på öarna

Kommunen rymmer landets största fritidshusbestånd med omkring 26 500 fritidshus. Bland dessa hus är cirka 2 700 belägna på 331 öar utan broförbindelse (se Tabell 1). Ytterligare 2 100 av fritidshusen är fördelade på tre öar (Blidö, Yxlan och Högmarsö) som har bilfärja. 53 av öarna utan broförbindelse inkluderar folkbokförd befolkning, varav 40 öar har högst fem folkbokförda personer per ö.

Därutöver har kommunen ett knappt 20-tal bebyggda öar med broförbindelse. På de öarna med finns cirka 4 000 permanentboende och drygt 5 100 fritidshus. Antalet fritidshus på kommunens öar uppgår totalt till cirka 9 900, medan antalet fastboende på motsvarande platser är omkring 5 300. Fem av öarna har minst 100 fritidshus: Löparö, Söderöra, Norröra, Gräskö och Arholma.

Längs fastlandets kust är antalet permanentboende cirka 21 000, medan fritidshusen uppgår till 11 400, exklusive Norrtälje stad. Några specifika områden utmed kusten har en högkoncentration av fritidshus; däribland Herräng, västra sidan av Vaddö kanal, Bagghus- och Björköfjärden, västra sidan av Vätösundet och Rådmansö-Frötuna, som inrymmer omkring 5 000 fritidshus.

Områdena med en hög andel fritidshus utgör en betydande del av kommunens geografi. Sådana omgivningar lockar framför allt sommarboende och besökare under årets varmare månader, något som ger upphov till en säsongsmässig befolkningsökning.

Sammanfattningsvis har Norrtälje kommun en mångfacetterad blandning av kustlandskap och fastlandsområden, vilket skapar speciella förutsättningar för boende och rekreation. Skärgårdens karaktär och närhet till Stockholm bidrar också till dess attraktionskraft som boendemiljö och besöksmål.

Tabell 1. Antalet fastboende samt fritidshus i utvalda områden inom Norrtälje kommun

Område	Antal öar	Antal fastboende	Antal fritidshus
Öar med bofast befolkning utan broförbindelse	53	Cirka 300	Cirka 1 700
Öar utan bofast befolkning utan broförbindelse	278	-	Cirka 1 000
Öar med bilfärja	3	Cirka 1 000	Cirka 2 100
Öar med broförbindelse	18	Cirka 4 000	Cirka 5 100
Kustområden (exklusive Norrtälje stad)	-	Cirka 21 000	Cirka 11 400
Övriga kommunen (exklusive Norrtälje stad)	-	Cirka 17 000	Cirka 5 200
Totalt	352	Cirka 43 300	Cirka 26 500

Boende och färjelinjer på öar utan broförbindelse

Bland de 327 bebodda öarna utan broförbindelse är transportmöjligheterna till och från ön begränsade till båt eller färja. På de öarna finns cirka 1 000 av skärgårdens bofasta befolkning på Blidö, Yxlan och Högmarsö, medan knappt 300 personer bor på de resterande öarna med fast befolkning.

21 av kommunens öar utan broförbindelse i kommunen trafikeras av Vaxholmsbolagets färjelinjer. Trafiken är främst koncentrerad till mellersta och södra delarna av kommunens skärgård.

Bakgrund till bryggplanen

Sedan 1800-talet har ett omfattande nätverk av bryggor utvecklats. Bryggorna ägs och sköts av samfällighetsföreningar, vägföreningar, byalag och privatpersoner, men också Norrtälje kommun och statliga myndigheter som Trafikverket och Fortifikationsverket.

Många av bryggorna används av allmänheten, både boende och besökare, som knutpunkter mellan fastlandet och specifika öar. De fungerar bland annat som hållplatser, destinationer och in- och utlastningsplatser. Bryggorna har stor betydelse för människors möjligheter att bo och verka i kommunens skärgård.

Sedan kommunens senast reviderade bryggplan från 2013 har fysiska, organisatoriska och institutionella förhållanden kring samhällsviktiga bryggor i

kommunen förändrats. Det kan handla om bryggornas användning, underhåll och samhällsfunktion. Förändringarna av bryggornas betydelse i förhållande till kommunens utveckling under det senaste decenniet har inneburit att behovet av en ny bryggplan ökat. Därför har denna bryggplan för Norrtälje kommun tagits fram under 2024.

Bryggplanens syfte

I bryggplanen ingår bryggor i Norrtälje kommun som är tillgängliga för allmänheten eller bedöms viktiga för att tillgodose samhällsintressen. Ett syfte med planen är att kartlägga vilken samhällsbetydelse olika bryggor har och värdera hur viktiga de är ur ett underhålls-, utvecklings- och planeringsperspektiv.

Bryggplanen utgör också ett underlag för kommunens prioriteringar av och beslut om stöd och insatser som påverkar bryggornas funktion och användning, vilket i sin tur får konsekvenser för skärgårdens utveckling. Bryggplanen kan även ge vägledning för kommunen i ställningstaganden och prioriteringar vid samordning och kontakter med regionala och statliga organ.

Bryggornas lokalisering och användning hänger ihop med skärgårdens trafik- och transportstruktur. Därför behandlas bryggorna i relation till skärgårdstrafikens utbredning, funktioner för transporter och lastning av gods, omgivande offentlig och kommersiell service och tillgång på annan infrastruktur (till exempel parkeringsplatser).

Bryggorna har bedömts både utifrån deras nuvarande användning och betydelse, men också med hänsyn till framtida intressen och utvecklingsmöjligheter. Prioriteringen av bryggorna kan därför ändras över tid.

Bryggplanens källor

Bryggplanens material baseras delvis på en enkätundersökning som har besvarats av bryggägare i kommunen. Enkätundersökningen har gett information om bryggornas funktion och användning samt eventuella renoverings- eller investeringsbehov. Den har också gett kunskap om möjligheter till utökad användning av vissa bryggor (exempelvis för av- och pålastning av tyngre transporter).

Kommunens tidigare bryggplan från 2007 (som reviderades 2013) har varit ett viktigt underlag i förståelsen av hur bryggornas användning, funktion och betydelse har förändrats. Andra informationskällor som har varit betydelsefulla för att förstå kontexten kring bryggorna är en referensgrupp med goda kunskaper om kommunens skärgård, ägarna till de angivna bryggor och sakkunniga kommunala företrädare.

Annan information har kommit från Region Stockholms trafikförvaltning, såsom resultat från besiktningar av bryggor. Resestatistik för kalenderåren 2019 – 2022 har också hämtats från Region Stockholm för bryggor som utgör hållplatser för kollektiv båttrafik. Statistiken bygger på uppgifter från turlistor från olika årstider under den aktuella perioden där antalet resenärer har räknats om till årsmedelvärden.

Statistik om boendeförhållanden har hämtats från Statistiska centralbyrån. Information om bryggornas lokalisering och ägarskap kommer från kontakter med bryggornas ägare, men också fastighetsregister och kartor.

Faktorer som påverkar bryggornas bedömning

Bryggornas användning, funktion och betydelse för omgivningen i dagsläget och framtiden utgår från ett flertal faktorer och förhållanden som handlar om:

Juridiska förhållanden: Huruvida bryggan är av allmänt eller enskilt slag påverkar tillgängligheten och underhållet av bryggan. De allmänna bryggorna, som ägs av statliga myndigheter eller Norrtälje kommun, är tillgängliga för allmänheten.

Enskilda bryggor kan å andra sidan vara mer eller mindre allmänt tillgängliga. Formell rätt att nyttja sådana bryggor kan exempelvis finnas hos en enskild person som äger bryggan, samfälligheter där den formella nyttjanderätten innehas av de mantalssatta fastigheterna och byalag vars medlemmar bedöms ha behov av bryggan.

Nyttjande av enskilda bryggor för andra än de formella rättighetshavarna bygger på att den med juridisk rätt tillåter andra att använda bryggan. En brygga som inkluderas i bryggplanen innebär inte automatiskt att den är allmänt tillgänglig.

Ägare till bryggor som inte är privata har förpliktelser, ofta definierade i ägarens stadgar, att avsätta medel för renoveringar och löpande underhåll av bryggan. Andra villkor kan vara att se till att bryggans utformning och skick minimerar risken för olyckor eller skador. Bryggägaren är ansvarig om någon skadar sig på grund av att bryggan är i dåligt skick.

Replipunkt: Ifall bryggan utgör en övergångspunkt, eller replipunkt, mellan land- och sjöbaserad transport i Norrtälje kommun. I Norrtälje kommun har replipunkt som term inkluderat knutpunkter för övergång mellan brygga för sjöfart och busskommunikation.

Begreppet replipunkt används även av Region Stockholm i deras regionala utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUF). Enligt RUF är replipunkter strategiska bytespunkter för resor med kollektivtrafik mellan kärnöar, kommuncentrum och den centrala regionkärnan. Kärnö är större öar utan fast förbindelse där åretruntbaserad bastrafik kan tillgodose och förutsättningar finns för samhällsservice och infrastruktur för omgivande öar, turism och friluftsliv.

Vid en sådan replipunkt ska busstidtabellen vara synkroniserad med den reguljära sjöfartens tidtabell. Inom Norrtälje kommun existerar tre sådana kärnöar

med tillhörande replipunkter: Arholma med replipunkten Simpnäs, Tjockö med replipunkten Rävsnäs samt Gräskö med replipunkten Furusund.

Anslutande väg: Vilken tillgänglighet som finns till bryggan från land. Tillgängligheten till bryggan via land kan också handla om ifall den anslutande vägen är allmän eller enskild.

Standard: Bryggornas standard påverkar bryggornas befintliga och potentiella nyttjande. Bedömningen av standarden baseras på enkätundersökningar och uppgifter från Region Stockholms besiktningar. Standarden är dock inte specificerad för alla bryggor.

Kapacitet för tyngre transporter: Huruvida bryggan är lämplig och tillgänglig för lastning av tungt gods, maskiner, fordon och liknande påverkar vilken strategisk och infrastrukturmässig betydelse den har.

Kollektivtrafik till havs och på land: Bryggans eventuella anslutning till kollektivtrafik har betydelse för i vilken utsträckning den används av permanentboende, fritidsboende och besökare.

Parkeringstillgång: Tillgången till parkeringsmöjligheter på fastlandet eller öar med bro- eller färjeförbindelse påverkar bryggans tillgänglighet och användningsmönster.

Eltillgång och laddningsmöjligheter: Tillgång till el och laddning av elfordon, inklusive eldrivna båtar.

Resestatistik: Statistik över resenärers användning av reguljär båttrafik ger kunskap om hur bryggan nyttjas som allmänt resmål.

Bofasta på öar utan förbindelser: Förekomsten av permanentboende på öar utan bro- eller färjeförbindelse ger information om bryggans betydelse för befolkningen.

Antal fritidshus: Antalet fritidshus på öar ger information om bryggans betydelse för boende.

Ekonomisk och samhällelig betydelse: Bryggans betydelse för näringslivet och olika samhällsfunktioner, till exempel som utgångspunkt för viktiga destinationer eller transporter av varor.

Närhet till service: Förekomsten av service i närheten av bryggan, såsom toaletter, sopstationer, matställen, övernattnings och skydd mot väder och vind beaktas.

Framtida hållplatser: Förutsättningar för reguljär båttrafik vid bryggor eller platser som i dag inte ingår i kollektivtrafiknätet, men är belägna på öar med permanentboende och/eller en betydande fritids- och/eller deltidsbefolkning.

De prioriterade bryggorna

I bryggplanen ingår totalt 69 bryggor. De utpekade bryggorna kategoriseras enligt en prioriteringsordning 1–5 beroende på hur de används och deras betydelse för olika allmänintressen, såsom kollektivtrafik, andra transporter, offentliga tjänster samt anknytning till övrig infrastruktur och det omgivande samhällslivet.

I framställningen av de prioriterade bryggorna presenteras bryggans namn, vem ägaren är, en sammanfattning av vad som kännetecknar bryggan samt information om ifall reguljär skärgårdstrafik passerar bryggan. Mer beskrivande information om bryggorna och den omgivande platsen finns längre fram i bryggplanen.

Prioritering 1

Figur 1. Kartöversikt över bryggor (åtta stycken) i prioritet 1. Bryggorna är markerade med röda cirklar.

Prioritering 1 (se Tabell 2) består av bryggor som är viktiga knutpunkter för kollektivtrafikresor, godstransporter och bofasta invånare mellan kärnöar, andra öar och fastlandet.

Tabell 2. Bryggor i prioritet 1

Brygga	Ägare	Beskrivning	Kollektivtrafik/ passagerarantal per år
Rävsnäs	Norrtälje kommun	Replipunkt enligt RUFSS på östra Rådmansö	Ja/24 000
Simpnäs	Trafikverket	Replipunkt enligt RUFSS på östra Björkö	Ja/27 500
Furusund	Trafikverket	Replipunkt enligt RUFSS på södra Furusund. Ön har cirka 145 folkbokförda personer	Ja/12 700
Östernäs	Trafikverket	Brygga som är föreslagen replipunkt på sydöstra Rådmansö. Det finns även kommunal brygga för bofasta öbor	Ja/16 700
Bromskär	Trafikverket	Brygga på östra Blidö som är viktig för båttrafik till och från omgivande öar. Det finns även en kommunal brygga för bofasta öbor. Ön har cirka 560 folkbokförda personer	Ja/1 800
Arholma	Trafikverket	Brygga på västra Arholma som är kärnö. Ön har cirka 100 fritidshus och ett 45-tal folkbokförda personer	Ja/32 400
Tjockö	Tjockö vägsamfällighet	Brygga på västra Tjockö som är kärnö. Ön har cirka 100 fritidshus och cirka	Ja/8 500

		40 folkbokförda personer	
Gräskö	Gräskö vägars samfällighetsförening	Brygga på norra Gräskö som är kärnö. Ön har cirka 110 fritidshus och cirka 25 folkbokförda personer	Ja/9 200

Prioritering 2

Figur 2. Kartöversikt över bryggor (tio stycken) i prioritet 2. Bryggorna är markerade med mörkorangea cirklar.

Prioritering 2 (se Tabell 3) innehåller huvudbryggor på öar utan fast land- eller färjeförbindelse, där det bor fem eller fler fastboende och/eller bryggan är viktig för boende, näringslivet, offentlig service, skeppning av gods och/eller passagerartrafik (motsvarande minst 5 000 passagerare per år).

Tabell 3. Bryggor i prioritet 2

Brygga	Ägare	Beskrivning	Kollektivtrafik/ passagerarantal per år
Bryggor på öar med fastboende befolkning och betydande linjelagd sjötrafik			
Söderöra	Söderöra samfällighetsförening	Brygga på västra Söderöra som används bland annat för avfallshantering. Ön	Ja/6 900

		har cirka 140 fritidshus och ett 15-tal folkbokförda personer	
Norröra	Norröra samfällighetsförening	Brygga på sydvästra Norröra som används bland annat för avfallshantering. Ön har cirka 130 fritidshus och sex folkbokförda personer	Ja/14 500
Fejan norra	Fortifikationsverket	Brygga på norra Fejan som används bland annat för avfallshantering. I närheten finns restaurang, vandrarhem och glamping. Ön har cirka 35 fritidshus och ett 10-tal folkbokförda personer	Ja/7 500
Norrsund	Trafikverket	Brygga på norra Blidö. Ön har cirka 560 folkbokförda personer	Ja/4 900
Köpmanholm	Köpmanholms vägförening	Brygga på nordvästra Yxlan som används bland annat för skolskjutsar och godstransporter. Ön har cirka 320 folkbokförda personer	Ja/2 600
Bryggor som också har betydande passagerartrafik			
Svartlöga	Svartlöga bryggsamfällighetsförening	Brygga på nordöstra Svartlöga som används bland annat för avfallshantering. Ön har cirka 90 fritidshus	Ja/6 800
Rödlöga	Rödlögaboden ekonomisk förening samt privata delägare	Brygga på nordöstra Rödlöga som är viktig för	Ja/6 600

		besöksnäringen, fritidsboende, varu- och godstransporter samt avfallshantering. Rödlöga har sommarbutik och cirka 70 fritidshus	
Lidö	Skärgårdsstiftelsen	Brygga på södra Lidö som är ett naturreservat. I närheten av bryggan finns restaurang och värdshus. Ön har fem folkbokförda personer	Ja/5 000
Bryggor viktiga för boende, persontrafik, godstransporter, näringsliv och/eller offentlig service			
Solö	Solö bryggförening	Brygga på sydvästra Solö som är viktig för utsklippning till delar av kommunen. Bryggan är en knutpunkt mellan fastlandet och omgivande öar. Solö har cirka 60 folkbokförda personer	Ja/1 400
Spillersboda	Norrtälje kommun	Brygga på södra Rådmansö som är viktig för öar i närområdet	Nej

Prioritering 3

Figur 3. Kartöversikt över bryggor (elva stycken) i prioritet 3. Bryggorna är markerade med orangea cirklar.

Prioritering 3 (se Tabell 4) inkluderar huvudbryggor på öar eller fastlandet som är viktiga för fast- och fritidsboende, näringslivet, friluftslivet, service och transporter. Bryggorna utgör bytespunkter mellan båtlinjer, fungerar som utgångspunkter för besöksnäringen samt destinationer och/eller är belägna på öar med fastboende och/eller minst 50 fritidshus.

Tabell 4. Bryggor i prioritet 3

Brygga	Ägare	Beskrivning	Kollektivtrafik/ passagerarantal per år
Ångsö	Naturvårdsverket	Brygga på södra Ångsö som är nationalpark	Ja/1 400

Tyvö	Stiftelsen Gunnar och Elsa Jäderlunds minne	Brygga på västra Tyvö som används bland annat för avfallshantering. Ön har cirka 60 fritidshus	Ja/2 500
Stämmarsund	Stämmarsunds ångbåtsbrygga	Brygga på västra Blidö. I närheten finns restaurang och vandrarhem. Ön har cirka 560 folkbokförda personer	Ja/1 300
Gräddö	Trafikverket	Brygga på nordöstra Rådmansö som trafikeras under sommaren	Ja/700
Själbottna	Privata delägare samt Skärgårdsstiftelsen	Brygga på nordvästra Själbottna som har cirka 50 fritidshus	Ja/800
Almvik	Trafikverket	Brygga på västra Blidö som har cirka 560 folkbokförda personer	Ja/2 000
Högmarsö	Högmarsö samfällighetsförening	Brygga på sydvästra Högmarsö som har cirka 180 fritidshus och ett 30-tal folkbokförda personer. Aspö, som förbinds med Högmarsö genom bro, har tillsammans med intilliggande Åskö och Klubben cirka 80 fritidshus	Ja/400
Norrtälje Hamn	Norrtälje kommun	Brygga i Norrtälje med linjetrafik sommartid	Ja/1 600
Roholmen	Tjockö byalags samfällighetsförening	Brygga på norra Tjockö som har cirka 100 fritidshus och cirka 40 folkbokförda personer	Ja/2 500
Östersjö	Skeppsmyra byalag	Brygga på sydöstra Björkö som trafikeras med linjetrafik under delar av våren och sommar. Kan utgöra	Ja/600

		förbindelse under vintertid vid isförhållanden till Granö på Arholma. Används också för godstransporter	
Granö	Arholmavägarnas samfällighetsförening	Brygga på sydvästra Arholma som används bland annat för avfallshantering. Bryggan kan också utgöra förbindelse mellan ön och fastlandet under vintertid vid isförhållanden. Ön har cirka 100 fritidshus och cirka 45 folkbokförda personer	Ja/100

Prioritering 4

Figur 4. Kartöversikt över bryggor (29 stycken) i prioritet 4. Bryggorna är markerade med gula cirklar.

Prioritering 4 (se Tabell 5) innefattar bryggor på öar (inklusive öar med landförbindelse) eller fastlandet som huvudsakligen används av fastboende, fritidsboende och/eller besökare, men i övrigt inte uppfyller kriterierna för prioritet 3.

Tabell 5. Bryggor i prioritet 4

Brygga	Ägare	Beskrivning	Kollektivtrafik/ passagerarantal per år
Bryggor som har linjetrafik			
Söderäng	Hemmarö tomtägareförening	Brygga på östra Hemmarö som har cirka 70 fritidshus och sex folkbokförda personer	Ja/1 300
Hemmarö	Hemmarö by bryggförening	Brygga på nordöstra delen av ön som har cirka 70 fritidshus och sex folkbokförda personer	Ja/300
Fårgångsö	Fårgångsö tomtägareförening	Brygga på nordöstra Fårgångsö som används bland annat för avfallshantering. Ön har cirka 30 fritidshus	Ja/900
Gisslingö	Privat	Brygga på sydvästra Gisslingö som har cirka tio fritidshus	Ja/300
Idö	Skärgårdsstiftelsen	Brygga på sydvästra Idö som är naturreservat. Ön har cirka tio fritidshus	Ja/200
Marö	Marö samfällighetsförening	Brygga på norra Marö som har cirka 40 fritidshus	Ja/400
Brokholmen	Brokholmens skärgårdsförening	Brygga på östra Yxlan som har cirka 320 folkbokförda personer	Ja/700
Glyxnäs	Glyxnäs bryggförening	Brygga på sydvästra Blidö som har cirka 560 folkbokförda personer	Ja/2 100
Bergshyddan	Privata delägare	Brygga på nordvästra Blidö som har cirka 560 folkbokförda personer	Ja/200
Bruket	Brukets bryggas vägsamfällighet	Brygga på västra Blidö som har cirka 560 folkbokförda personer	Ja/1 900

Vagnsunda	Vagnsunda samfällighetsförening	Brygga på sydöstra Yxlan som har cirka 320 folkbokförda personer	Ja/1 200
Yxlö	Yxlö byalag	Brygga på västra Yxlan som har cirka 320 folkbokförda personer	Ja/200
Yxlövik	Yxlö byalag	Brygga på Yxlan. Ön har cirka 320 folkbokförda personer	Ja/700
Duvnäs	Duvnäs tomtägareförening	Brygga på östra Yxlan som har cirka 320 folkbokförda personer	Ja/300
Kolsvik	Kolsviks byalag	Brygga på östra Yxlan som har cirka 320 folkbokförda personer. Endast linjetrafik sommartid	Ja/1 000
Alsvik	Alsviks byalag	Brygga på östra Yxlan som har cirka 320 folkbokförda personer	Ja/900
Håknäs	Håknäs byalag samt privata delägare	Brygga på södra Vätö som har cirka 610 folkbokförda personer. Endast linjetrafik sommartid	Ja/300
Kapellskär	Stockholms Hamnar	Brygga på östra Rådmansö	Ja/1 000
Stora Enskär	Privat	Brygga på södra delen av Stora Enskär som har ett 10-tal folkbokförda personer och ett fåtal fritidshus. Bryggan har tillstånd för tilläggnig av passbåt	Ja/700
Lilla Gräskö	Privat	Brygga på sydvästra delen av Lilla Gräskö som har sex folkbokförda personer och ett fåtal fritidshus	Ja/300
Bryggor som inte har linjetrafik			

Löparö västra	Löparö samfällighetsförening	Brygga på västra Löparö som används för avfallshantering och godstransporter. Ön har tillsammans med intilliggande Arnö har cirka 210 fritidshus och ett 15- tal folkbokförda personer	Nej
Stomnarö	Stomnarö tomtägareförening, Stomnarö- Norrundets tomtägareförening samt privata delägare	Brygga på sydvästra Stomnarö som används för godstransporter och avfallshantering. Ön har cirka 90 fritidshus och ett 10-tal folkbokförda personer	Nej
Vettershaga	Vettershaga-Viks samfällighetsförening samt Norrtälje kommun	Brygga i Vettershaga som används för person- och godstransporter	Nej
Bergshamra	Byalaget Bergshamra samfällighetsförening	Brygga med ramp i Bergshamra som används för godstransporter samt sjösättning och upptagning av båtar	Nej
Österhamn	Fortifikationsverket	Brygga på östra Arholma. Ön har cirka 100 fritidshus och cirka 45 folkbokförda personer	Nej
Urö	Löparö tomtägareförening	Brygga på östra Urö som används av boende i närområdet	Nej
Löparö nordvästra	Löparö tomtägareförening	Brygga på nordvästra Löparö som används av boende i närområdet. Ön har tillsammans med intilliggande Arnö cirka 210 fritidshus och ett 15- tal folkbokförda personer	Nej

Normansö	Normansö tomtägareförening	Brygga på södra Normansö som används för avfallshantering, godstransporter, blåljusärenden samt av boende. Ön har cirka 70 fritidshus	Nej
Sundholmen	Sundholmen södra samfällighetsförening	Brygga på södra Sundholmen som används för godstransporter, avfallshantering och sjöräddningen vid behov. Ön har cirka 75 fritidshus	Nej

Prioritering 5

Figur 5. Kartöversikt över bryggor (elva stycken) i prioritet 5. Bryggorna är markerade med svarta cirklar.

Prioritering 5 (se Tabell 6) inkluderar övriga bryggor som är av intresse för fastboende, fritidsboende, besökare och/eller näringslivet.

Tabell 6. Bryggor i prioritet 5

Brygga	Ägare	Beskrivning	Kollektivtrafik/ passagerarantal per år
Strömsviken	Scouterna Vässarö	Brygga på norra Singö som används av scouter	Nej

		för läger på Vässarö. Ön har cirka 230 folkbokförda personer	
Herräng	Fastighets Aktiebolaget Saltsjön	Brygga vid Herrängs marina	Nej
Grisslehamn västra	Norrtälje kommun	Brygga i Ornöviken där det finns krog, bar och café	Nej
Älmsta södra	Norrtälje kommun	Brygga i anslutning till bro i Väddö kanal i Älmsta	Nej
Älmsta norra	Norrtälje kommun	Brygga i anslutning till bro i Väddö kanal i Älmsta	Nej
Fejan nordöstra	Skärgårdsstiftelsen	Brygga på nordöstra Fejan vid en restaurang. Ön har cirka 35 fritidshus och ett 10-tal folkbokförda personer	Nej
Riddarviken	Statens fastighetsverk	Brygga på norra Arholma som används för gods- och avfallshantering samt av besökare och gäster till boende- och aktivitetsanläggning. Ön har cirka 100 fritidshus och ett 45-tal folkbokförda personer	Nej
Arnö	Löparö tomtägareförening	Brygga på norra Arnö som används för avfallshantering. Ön har tillsammans med intilliggande Löparö cirka 210 fritidshus	Nej
Blidö kyrka	Blidö församling	Brygga vid Blidö kyrka på västra Blidö. Ön har cirka 560 folkbokförda personer	Nej
Oscars brygga	Oscar Hirschs minne	Brygga i södra delen av naturreservatet Tranvik anpassad för rörelsehindrade personer	Nej
Singö södra	Singö-Söderby samfällighetsförening	Betongbrygga på södra Singö som används för godstransporter och avfallshantering. Ön har	Nej

		cirka 230 folkbokförda personer	
--	--	---------------------------------	--

Beskrivning av bryggor i prioritet 1

Rävsnäs

Rävsnäs på östra Rådmansö är en kommunal hamn och replipunkt för kärnön Tjockö enligt RUFSS. Hamnen besiktigades i april 2019 och har under de senaste åren byggts ut med två vågbrytare och fler tilläggningsmöjligheter. En utbyggnad av områdets parkeringsplats genomfördes under 2023 och på övre parkeringen finns möjlighet till laddning av elbilar. Vid anläggningen finns också service som toalett och café (under en begränsad del av året).

Under 2024–2025 utvecklar kommunen norra delen av hamnen med en godskaj så att passagerar- och godstrafik kan separeras. Nya ramper tillkommer också. Den nedre parkeringen förses med laddplatser för bilar och vid delar av södra kajen installeras laddplatser för båtar.

Hamnens fasta båtplatser är reserverade för Rävsnäsbor och företag som arbetar i skärgården utanför Rävsnäs. Ett begränsat antal båtplatser finns också som öbor (på Tjockö, Lidö, Stora Enskär, Tyvö, Fejan, Gisslingö och ett tiotal mindre öar) tillfälligt kan angöra vid. De delar dessa båtplatser med hantverkare och andra båtanvändare.

Bryggan har genom linjetrafiken i snitt 24 000 av- och påstigningar per år, vilket gör Rävsnäs till den tredje mest kollektivtrafikerade bryggan i kommunen. Bussar går i nära anslutning till hamnen och är anpassade till båttrafikens tidtabell.

Simpnäs

Bryggan på östra Björkö är replipunkt för kärnön Arholma enligt RUFSS. Bryggan är gjord av betong och försedd med plattor för avfendring. En besiktning utfördes i maj 2021. Vid hamnen finns ett sommaröppet café, en restaurang och ett kylrum för livsmedelsbutiken på kärnön Arholma.

Det finns parkeringsplatser med möjlighet till laddning av bilar i närheten av bryggan. Det finns även andra bryggor i närheten, inklusive lotshamnen, där arholmabor har båtplatser.

Bryggan trafikeras av Waxholmsbolaget och kan vid isläggning ersättas av bryggan vid Östersjö (cirka fyra kilometer söderut). Båttrafiken är synkroniserad

med busstrafiken och en busshållplats ligger ett 50-tal meter från bryggan. Statistiskt har båthållplatsen Simpnäs det näst högsta antalet på- och avstigande i kommunen och den är dessutom viktig för näringsidkare i den omkringliggande skärgården.

Furusund

Den stora betongbryggan på södra Furusund renoverades under 2020. Den har gummiplattor i fronten samt vågfender på norra och södra sidan. Den är en viktig knutpunkt för boende och besökare på ön och i den omgivande skärgården och fungerar som replipunkt för kärnön Gräskö enligt RUFSS.

Med cirka 12 700 av- och påstigningar per år är det den sjätte mest trafikerade bryggan i kommunen. Flera båtlinjer har Furusund som hållplats. Blidösbolaget har avtal med Trafikverket om nattförtöjning för sina fartyg.

Bryggan är också ansluten till SL-trafik via en närliggande busshållplats. Med eventuella förändringar i trafikmönstret kan bryggan bli ännu viktigare, särskilt för besöksnäringen. I Furusund finns restauranger, hotell, pensionat och andra faciliteter för besökare. Avgiftsbelagda parkeringsplatser är belägna vid världshuset och publik laddning för elbilar planeras.

Östernäs

Östernäs brygga på sydöstra Rådmansö är tillverkad av betong och är relativt låg med rak front. Kommunen har drivit att bryggan i Östernäs ska bli replipunkt för Gräskö. 2009 anlades en grusparkering för 75 bilar som används av boende på Gräskö, men också fastighetsägare på Norröra. Vatten är framdraget till parkeringsplatsen.

I hamnområdet finns bland annat en lastramp och ett vänthus. Tillgängligheten för större fordon påverkas av vändningsproblem på kajplanen och framkomligheten på den anslutande vägen.

De 16 700 av- och påstigningar som i snitt sker per år innebär att Östernäs har det fjärde största antalet båtresenärer som åker kollektivt. Bryggan fungerar som anknytningsplats för Gräskö, Lilla Gräskö och ett antal mindre öar. Resenärer har en busshållplats i närheten. Bussarnas färdväg på Rådmansö innebär samtidigt långa restider för passagerarna, något som bör förändras.

Bromskär

Bromskärs brygga ligger på östra Blidö och är en betongkonstruktion med rak front och en höjd på 1,55 meter. Den är försedd med gummiplattor och har räcke

och två moringar för fartygsförtöjning. Bromskär är av stor betydelse för transporter och annan verksamhet på Blidö och flera andra öar, inklusive Norröra, Bodskäret, Söderöra, Svartlöga, Rödlöga och ett antal mindre öar i närheten.

Bryggan besiktigades i februari 2018 och hösten 2022. Det finns en vit semafor med blå stolpe. Semaforen går inte att rotera. Vid bryggan finns också en sugtömningsstation för båtavfall.

Bromskär trafikeras av skärgårdstrafiken samt buss. Omkring 1 800 personer stiger i genomsnitt på eller av denna brygga varje år. Bryggan saknar räddningsstege, vilket bör anordnas. Det finns inte heller väderskydd, bänk eller belysning. Vågfender är önskvärt vid byte av avfendring.

Arholma

Bryggan på västra Arholma, som är en kärnö kopplad till replipunkten Simpnäs, spelar en central roll för öns kommunikation och service. Den är belägen vid en dagligvarubutik (Arholma Handel) med tillhörande gästbrygga, café och bensinstation. Kajen angränsar också till Arholmavägarnas samfällighetsförenings träbrygga. En besiktning av bryggan genomfördes i maj 2021 och sjömacken renoverades samma år för att uppfylla gällande krav.

Arholmas huvudbrygga trafikeras av Waxholmsbolaget. Resan till eller från replipunkten Simpnäs tar cirka 15 minuter. Vid isläggning kan båttrafiken i stället gå mellan Granö på Arholma och Östersjö på fastlandssidan. Sjötrafiken är sammanknuten med busstrafiken.

Totalt har bryggan genomsnittligen 35 400 av- och påstigande passagerare per år, vilket är högst av alla bryggor i kommunen. Under sommaren är trafiken vid bryggan som mest intensiv, särskilt i juli då det kan vara omkring 300 besökare per dag, exklusive resande med egen båt.

På Arholma finns restaurang, vandrarhem, konferensanläggning, fyrbåk och sevärheten Batteri Arholma. Dessutom ingår stora områden på ön i Arholma-Idö naturreservat.

Tjockö

Ångbåtsbryggan ligger på västra Tjockö, som är en kärnö och knuten till replipunkten Rävsnäs, där ett begränsat antal öbor har ett antal båtplatser för tillfällig angöring. Bryggan tillhör den enda djuphamnen på ön och används för avfallshantering och av- och pålastning av gods och annat tungt material.

Bryggans ägare Tjockö vägsamfällighet fick 2023 medfinansiering från Trafikverket och Norrtälje kommun för att renovera bryggan. En orsak till renoveringsbehovet var att bryggans undre skikt hade eroderat på grund av väder och vind. En åtgärd som kan vara aktuell framöver är att hitta en ramplösning i direkt anslutning till bryggan på dess södra sida.

Bryggan trafikeras av linjetrafik och har cirka 8 500 på- och avstigande resenärer varje år. Restiden mellan bryggan och replipunkten i Rävsnäs är cirka tio minuter. På ön finns en affär som är post- apoteks- och systembolagsombud samt restaurang.

Gräskö

Gräskö är en kärnö med Furusund som replipunkt. Betongbryggan på norra Gräskö har rak front och klarar 1,5 tons axeltryck. Den besiktigades 2020 och renoverades 2021, då gummifendrarna byttes ut. Det finns en ramp i anslutning till byn. Förutom att vara hållplats för Waxholmsbolagets linjer används den för mindre transporter och avfallshantering. På Gräskö finns en mindre sommarbutik och ett båtvarv. Ön har kommunalt vatten och avlopp.

Bryggan är den sjunde mest trafikerade i kommunen med i snitt 9 200 personer som reser till eller från platsen årligen. Tidsavståndet mellan Gräskö betongbrygga och Östernäs är tio minuter och till Furusund tar resan 30–35 minuter. Bryggan i Östernäs på Rådmansö är viktig för öborna som har fastlandsparkering där. Där råder konkurrens om parkeringsplatserna och växer behovet av laddstolpar.

Beskrivning av bryggor i prioritet 2

Söderöra

På västra Söderöra finns en 8,8 meter bred och 1,4 hög betongbrygga med träfronter, gummiplattor, våderskydd, belysning, bänk och vänthus. Till bryggan hör två moringar och en orange semafor med galvaniserad stolpe. Den renoverades senast 2011 och besiktigades i oktober 2016 och därefter under hösten 2022.

Bryggans ägare, Söderöra samfällighetsförening, har ett avtal med Blidöundsbolaget om natthamn. Bryggan används också för avfallshantering. Öborna har en inhägnad parkering i Bromskär på östra Blidö.

Räddningsmöjligheter från vattnet underlättas av att det finns en sandstrand intill bryggan. Tillgängligheten från land är begränsad till en grusväg. Bryggan har årligen i genomsnitt 6 900 av- och påstigande personer som reser med kollektivtrafiken. På ön finns ett sommarcafé.

I dagsläget finns behov av att förstärka landfästet eftersom det föreligger rasrisk på både västra och östra sidan. Kommunen har medfinansierat en renovering så att bryggan blir säker att vistas på för boende och besökare och tillgänglig för motorfordon.

Norröra

Bryggan på sydvästra Norröra är 11 meter bred och 1,7 meter hög med en långsida mot nordväst och en kortare sida mot sydväst. Den är gjord av betong och har avfendring av däck och stock samt en tillhörande lägre taxibrygga. Det finns också tre pollare och en vit semafor. Den har även bänk, belysning och våderskydd. Bryggan besiktigades i oktober 2016 och hösten 2022.

Räddningsmöjligheterna från vattnet påverkas av klipphällarna intill bryggan. Vägen till bryggan är av grus. Bryggan används bland annat för att hämta sopor. Den trafikeras av Waxholmsbolaget och har i genomsnitt 14 500 av- och påstigande personer per år, vilket gör den till kommunens femte mest trafikerade brygga. Östernäs och Furusund är de viktigaste bryggorna på fastlandet för Norröraborna. Ett behov är att förbättra avfendringen på den lägre taxibryggan.

Fejan norra

Gasverkskajen ligger på norra Fejan och besiktigades i maj 2021. I närheten finns vandrarhem, restaurang, café, glamping och kanot- och kajakuthyrning.

Fortifikationsverket som äger fastigheten där bryggan ligger planerar att sälja den. Bryggan har brister som bör åtgärdas.

7 500 personer stiger årligen av eller på bryggan med linjetrafiken. Den har potential att utvecklas som hållplats för turtrafik till och från ytterskärgården.

Köpmanholm

Köpmanholms brygga är en vinklad betongkonstruktion försedd med gummiplattor och belysning. Efter en tidigare ombyggnation har den numera bärighetsklass 1 och klarar därmed 60 tons vikt. Det innebär att den används för in- och utlastning av gods som transporteras på den anslutande vägen eller till sjöss. Diskussioner har förts om huruvida bryggan är tillgänglig för alla typer av transporter. Den besiktigades senast i juni 2020.

Bryggan trafikeras av Waxholmsbolagets skärgårdstrafiklinjer. Den är också ansluten till kollektivtrafikerade bussar. I närheten av bryggan finns en F-6-skola som betjänar delar av skärgården.

Svartlöga

Ångbåtsbryggan på nordöstra Svartlöga är tillverkad av betong med träfront och däck och stock. Bryggan har en bredd på 12 meter och höjd på 1,70 meter och är utrustad med två pollare. Fler pollare finns på de omgivande klipporna. En orange semafor med galvaniserad stolpe finns också samt väderskydd och en bänk.

När det gäller räddningsinsatser från vattnet är det relativt lätt att komma upp på en låg klippa vid ena sidan av bryggan. En räddningsstege bör ändå anordnas vid bryggan.

Bryggan besiktigades i oktober 2016 och på hösten 2022. Den används bland annat för avfallshantering och nås med linjebaserad båttrafik. Bryggan har i genomsnitt 6 800 av- och påstigningar per år. På ön finns bland annat ett arboretum och vandringleder.

Rödlöga

Nordöstra Rödlöga har en 1,45 hög betongbrygga med en bredd på 9,0 meter på västra sidan och 5,5 meter på norra sidan. Den har avfendring av däck och stock mot norr samt träbeklädnad på långsidan. Det finns fyra pollare på bryggan och ytterligare några vid öns lanthandel, Rödlögaboden. En vit semafor med blå stolpe finns också vid bryggan, liksom väderskydd och en bänk. Semaforen går inte att rotera. Vid bryggan finns också toaletter och soptunnor.

Besiktningar av bryggan genomfördes oktober 2016 och hösten 2022. På land leder en grusväg fram till bryggan. Bryggan har med sin anslutning till linjetrafiken 6 600 av- och påstigningar per år i snitt. I närheten av bryggan finns en sommaröppen lanthandel, café och en sjömack. Bryggan är viktig för transporter av varor till butiken, bränsle, gods och öns besöksnäring och fritidsboende.

Norrsund

Norrsund på norra Blidö har en betongbrygga som är 1,65 meter hög och 5,8 meter bred. Den är vinklad och utrustad med gummiplattor, räcke, belysning och bänk. Bryggans tillgänglighet påverkas av dess kontrastmålning och taktilmarkering. Vid bryggan finns pollare, två moringar och en vit semafor med blå stolpe. Den omges av grusstränder på land.

Betongbryggan renoverades år 2006 och besiktigades i juni 2019. Den är viktig för transporter av tyngre gods till andra öar. Antalet resenärer som reser med linjetrafiken uppgår till 4 900 personer i snitt under ett år. Bussar stannar också vid bryggan.

Lidö

Bryggan på södra Lidö är vinklad med stålspont och gummiplattor som avfendring. Den besiktigades i april 2019. Bryggan är en entré till öns naturreservat och viktig bytespunkt för olika linjer: Genomsnittligen kliver cirka 5 000 personer årligen av eller på bryggan med linjetrafiken. På Lidö finns restaurang och boende för övernattande gäster.

Solö

Bryggan på sydvästra Solö är gjord av betong och trä och har stålplattor som front. Den är 1,65 meter hög och försedd med två pollare. Bryggan har även belysning, bänk och en parkeringsplats. Den besiktigades i oktober 2016. År 2023 beviljade kommunen medfinansiering för renovering av bryggan.

En lastramp finns för pråmar och fartyg. Lastrampen används för transporter av gods och annat i kommunens södra delar inklusive minst sju mindre öar samt Hemmarö. Bryggan samlar därför både lastpråmar och stora lastbilar som lastar och lossar gods.

En båtramp används också av fritidsbåtsägare som lägger i och tar upp sina båtar. Den trafikeras av Waxholmsbolagets linje och har genomsnittligen 1 600 av- och påstigande personer per år. SL-trafikens linjer 632 och 634 har också hållplats vid bryggan.

Det finns behov att byta bryggfronten och installera en räddningsstege.

Spillersboda

Spillersboda brygga på södra Rådmansö består av en lastkaj för tyngre gods upp till bärighetsklass 1, lastramp för pråmar, iläggningsramp och flytbrygga för tillfällig angöring av mindre båtar. Här finns också sopmaja och toalett som är öppen sommartid. Lastkajen har renoverats under 2023 och 2024.

I närheten av Spillersboda finns många bebodda öar. Bryggan vid Spillersboda uppskattas ha en viktig funktion för cirka 15 öar och drygt 200 fritidshus. I närheten av bryggan finns en livsmedelsaffär och sjömack. Vid den närliggande parkeringsplatsen är det också möjligt att ladda elbilar.

Spillersboda ingår inte i skärgårdens linjetrafik, men bussar på flera linjer stannar vid bryggan. I hamnområdet finns cirka 30 parkeringsplatser som kan nyttjas av allmänheten. Därtill finns ett stort antal parkeringsplatser i närheten som hyrs ut av bryggföreningar, där uppemot 300 bilar kan stå parkerade på huvudsakligen tre parkeringar under högsäsong.

Parkeringssituationen i Spillersboda är i behov av förbättringar. Förutsättningarna för en ny eller utökad båtlinje som går mellan Spillersboda och exempelvis Furusund och inkluderar öar som Stomnarö, Norrmansö, Sundholmen, Äspholmen och Bredholmen är också något som bör utredas.

Beskrivning av bryggor i prioritet 3

Ängsö

Bryggan på södra Ängsö förvaltas av Länsstyrelsen i Stockholms län och utgör en hållplats för linjetrafiken i skärgården. Även om antalet av- och påstigande med Waxholmsbolagets fartyg statistiskt sett uppgår till 1 400, är det reella antalet personer som årligen besöker ön och dess nationalpark betydligt högre än så, eftersom besökarna också reser med andra huvudmän under sommaren.

Ön är även tillgänglig för privata båtar, men mellan 1 februari och 15 augusti råder tillträdesförbud på östra sidan som är ett fågelskyddsområde.

Tyvö

Bryggan på västra Tyvö är en träbrygga som vilar på en stenkista och används bland annat för avfallshantering. Den besiktigades i april 2019 och tillhör stiftelsen Gunnar och Elsa Jäderlunds minne, som även förvaltar olika byggnader och tillgångar på ön, inklusive en reparationsfond.

Resandet till Tyvö har ökat över åren och numera kliver i genomsnitt cirka 2 500 registrerade personer av eller på bryggan under ett år. Tyvö brygga trafikeras av Waxholmsbolaget och utgör huvudsakligen en destination för fritidsboende och rekreation.

Stämmarsund

Stämmarsunds ångbåtsbrygga på västra Blidö renoverades under 2019–2020. Den klarar en relativt hög belastning av gods som lastas och lossas från bryggan. Förutsättningarna för transport till och från bryggan är också goda. Området i närheten av bryggan är viktigt för besöksnäringen och inkluderar restaurang och vandrarhem.

Bryggan är ansluten till SL:s busstrafik. Stämmarsunds gästhamn ligger också i närheten. Ångbåtsbryggan har 1 300 av- och påstigande kollektivtrafikresenärer i snitt per år.

Gräddö

Gräddö på nordöstra Rådmansö har en betongbrygga som främst är anknuten till öar i Norrtäljevikens mynning och utgör en viktig knutpunkt för färjetrafiken i området. Bryggan ingår i skärgårdstrafiklinjerna och har cirka 700 av- och påstigande resenärer per år. I anslutning till bryggan finns en sugtömningsstation

för båtavfall. I tätorten Gräddö bor omkring 600 personer, där olika servicefunktioner finns tillgängliga.

Busshållplats ligger i anslutning till bryggan. Bryggan kan vara intressant som utskeppningsbrygga, men då behöver mer yta tillgängliggöras.

Parkeringsmöjligheterna vid bryggan är bristfälliga under stora delar av sommarperioden. Det finns skäl att se över möjligheterna att förändra trafikstrukturen för att lösa landbaserade trafikproblem.

Själbottna

Bryggan på nordvästra Själbottna är en helgjuten betong- och stenbrygga som besiktigades senast oktober 2016 och då bedömdes då vara i dåligt skick.

Bryggan som är 1,3 meter hög har pollare i form av två små ringar, en vit semafor med blå stolpe samt väderskydd. Semaforen går inte att rotera. Bryggan saknar avfendring (bryggskydd), bänk, räcke och belysning.

En grusstrand intill bryggan påverkar räddningsmöjligheterna från vattnet och tillgängligheten från land utgår från en naturstig. Bryggan används som hållplats för linjetrafik och har årligen cirka 800 passagerare. Trafiken skulle kunna utvecklas tillsammans med destinationer i Österåkers kommun. På själva bryggan är en prioritet att konstruera avfendring.

Almvik

Betongbryggan på västra Blidö är avfendrad med gummiplattor och kan användas för tyngre gods. Bryggan är viktig för transporter, men själva platsen har också en lång tradition av olika aktiviteter, såsom julmarknad. Bryggan besiktigades i juni 2020.

Årligen reser i genomsnitt 2 000 personer till och från Almvik brygga med kollektivtrafikens båtar. Ett fåtal parkeringsplatser finns i närheten och bussar stannar vid bryggan.

Högmarsö

Bryggan på sydvästra Högmarsö är gjuten i betong och avfendrad med däck och stock. Den senaste besiktningen utfördes i juni 2020. Bryggan trafikeras av Waxholmsbolaget och har i genomsnitt 400 av- och påstigande resenärer per år.

På ön finns bland annat en sommaröppen restaurang, livsmedelsbutik, sjömack och café. Nordöstra Högmarsö trafikeras av en privat vägfärja till och från Svartnö.

Norrtälje Hamn

Norrtälje Hamn ingår i kommunens strategi att göra Norrtälje till en attraktiv utgångspunkt för skärgårdstrafik på sommaren. Kommunen finansierar en båtlinje som går mellan hamnen och Arholma under sommaren. Även privata och företagsorganiserade båtturer har start- eller slutpunkt i Norrtälje Hamn.

Platsen fungerar också som uppläggningsplats för större fartyg på besök. Infrastruktur finns för elladdning av båtar. Vid Societetsparksidan finns en stor gästhamn med 150 båtplatser och en servicebyggnad som har dusch, bastu, tvättstuga och sjömack.

Roholmen

Roholmens brygga på norra Tjockö är 23 meter lång och av trä med stenkistor. Avfendring finns i form av avbärare i trä. Den angörs alltid från sidan. Bryggan kan ses som ett viktigt komplement till ångbåtsbryggan på Tjockö, men är inte lämplig att användas för transport av tyngre gods och utrustning. Bryggan besiktigades i april 2019. Nocken behöver förstärkas.

Bryggan trafikeras av linjetrafik och har cirka 2 500 av- och påstigande resenärer per år. Den har trafik året om utom vid grov isläggning.

Östersjö

Bryggan på sydöstra Björkö i Östersjö är gjord av betong med två vinklar. Den trafikeras under våren och sommaren och kan användas under vintern när vattnet vid Simpnäs fryser till under vintern och linjetrafiken då i stället går mellan Östersjö och Granö på sydvästra Arholma. Bryggan har i genomsnitt 600 av- och påstigande passagerare per år. Bryggan används även för godstransporter och är ansluten till SL-trafikens linje 636.

Granö

Bryggan på sydvästra Arholma är konstruerad av betong och avfendrad med plattor. Den besiktigades i maj 2021. Bryggan används bland annat för avfallshantering och trafikeras med båtlinje främst vid grov isläggning i kombination med Östersjö brygga. Den har i genomsnitt 100 kollektivtrafikresenärer per år.

Beskrivning av bryggor i prioritet 4

Söderäng

Betongbryggan på östra Hemmarö är något vinklad och besiktigades i juni 2020 och bedöms vara i gott skick. Den är Hemmarös mest trafikerade brygga med cirka 1 300 personer som årligen åker till eller från bryggan med Waxholmsbolagets linjetrafik.

Hemmarö

Bryggan på nordöstra Hemmarö är 4,7 meter bred och utformad som en stenkista med betongstomme. Den har avfendningslister, väderskydd, två gula pollare och en semafor som sitter fast. Intill bryggan finns en sten- och grusstrand. En naturstig leder till bryggan från land.

Bryggan renoverades 2023, varefter den besiktigades i september samma år. Den trafikeras av Waxholmsbolaget och har ett genomsnittligt antal av- och påstigande resenärer på 300 personer per år. Vid sidan av bryggan finns en betongplatta som kan användas för slamtömning från fastigheter i Hemmarö by.

Fårgångsö

Bryggan på nordöstra Fårgångsö är gjord av betong och är kraftigt vinklad och avfendrad med gummiplattor. Den besiktigades i juni 2020. Bryggan används bland annat för avfallshantering och trafikeras av linjeturer med omkring 900 personer som i snitt kliver av eller på hållplatsen under ett år.

Gisslingö

På sydvästra Gisslingö finns en relativt liten, enkelt brygga som besiktigades i april 2019 och senast renoverades 2008. Vid den senaste kontrollen bedömdes den vara i medelbra skick. Bryggan ingår i skärgårdens linjetrafik och har i snitt 300 av- och påstigande personer per år. Bryggan används också för avfallshantering. Ett naturreservat finns på norra delen av Gisslingö.

Idö

På sydvästra Idö finns en relativt nyrenoverad träbrygga i gott skick. Den vilar på en stenkista och har däck på stock som avfendring. Förtöjningsanordningar saknas. Bryggan besiktigades i april 2019 och besiktigas igen under 2024. Till och från bryggan går turtrafik och hållplatsen har 200 av- och påstigningar per år. Ön ingår i Arholma-Idö naturreservat.

Marö

Bryggan på norra Marö är en stenkista med trädäck som har avfendring med däck och balk utanpå. Den besiktigades i februari 2022. Bryggan trafikeras av Waxholmsbolaget och har haft genomsnittliga 400 av- och påstigande passagerare per år.

Brokholmen

Brokholmens brygga på östra Yxlan är konstruerad av betong och har gummiplattor som avfendring. Den besiktigades i juni 2020. På bryggan finns en semafor och vänthus med bänkar. Vänthuset, som också är ett väderskydd, renoverades 2022. En mindre brygga finns i direkt anslutning till betongbryggan där mindre båtar kan lägga till. Från land nås bryggan till fots.

Waxholmsbolaget trafikerar bryggan som har 700 av- och påstigande resenärer i genomsnitt per år.

Glyxnäs

Bryggan vid Glyxnäs på sydvästra Blidö är en betongbrygga med en bredd på 8,1 meter och höjd på 1,5 meter. Den renoverades senast 1983 och besiktigades i oktober 2016. Bryggan är avfendrad med däck och träbalk och har två pollare, två ringar och en egentillverkad semafor. Det finns ett väderskydd, en bänk och ett räcke som tillhör bryggan men det saknas kontrastmålning, taktillmarkering och belysning. För räddningsmöjligheter finns en sandstrand intill bryggan.

Glyxnäs brygga har regelbunden båttrafik med cirka 2100 av- och påstigningar per år. SL-trafiken har också en hållplats vid bryggan. Den privata väg som är ansluten till bryggan bör förstärkas och en vändplan skapas.

Bergshyddan

Bryggan på nordvästra Blidö är en sten- och betongbrygga som besiktigades senast i juni 2020. Den trafikeras under delar av året av Waxholmsbolaget och uppskattas ha 200 av- och påstigande passagerare i snitt per år.

Bruket

Bruket brygga på västra Blidö är en vinklad betongbrygga och avfendrad med däck och stock. Den har en höjd på 1,4 meter och är utrustad med två pollare och två ringar samt en vit semafor med blå stolpe. Det finns också väderskydd. Räddningsmöjligheter från vattnet är begränsade till klipphällar och en grusstrand på ena sidan. Tillgängligheten från land utgörs av en grusväg.

Bryggan besiktigades senast i oktober 2016 och bedömdes då vara i gott skick. Den renoverades år 2000. Waxholmsbolagets trafik samt SL-trafikens bussar stannar vid bryggan.

Vagnsunda

Bryggan på sydöstra Yxlan är en vinklad betongkonstruktion och har avfendring med gummiplattor, semafor och tre pollare. Vid bryggan finns också ett vänthus. Bryggan besiktigades i juni 2020. Kollektivtrafiken passerar bryggan som i genomsnitt har 1 200 av- och påstigande personer per år. I närheten finns busstrafik.

Yxlö

På västra Yxlan ligger en pågjuten gammal betongbrygga som är 6,4 meter bred och 1,8 meter hög och är avfendrad med däck och stock. Bryggan har dessutom väderskydd, bänk och stege på ena sidan, som underlättar räddningsinsatser från vattnet.

Den besiktigades senast i oktober 2016 och renoverades för 10–15 år sedan. Bryggan underhålls regelbundet. En naturstig med trappor leder till och från bryggan på land. Waxholmsbolagets linjetrafik passerar bryggan och det gör också SL-linjen 634. Bryggan har cirka 200 av- och påstigande personer per år.

Yxlövik

På östra Yxlan finns Yxlövik brygga som är 1,45 meter hög och tillverkad i betong. Den har gummiplattor på sidan och däck med stål balk på fronten. Till den hör en vit semafor med blå stolpe och en pollare. Den senaste renoveringen genomfördes 2007. En grusstrand ligger intill bryggan. Tillgängligheten från sjön begränsas av att det är grunt och finns bojar i vägen.

Bryggan har omkring 700 av- och påstigande båtlinjeresenärer i snitt varje år. SL-trafiken är också ansluten till bryggan.

Duvnäs

Duvnäs brygga på östra Yxlan besiktigades i juni 2020 och renoverades 2024 med stöd av Norrtälje kommun. Den är gjord av trä med stenkista. Waxholmsbolaget trafikerar bryggan, där 300 personer kliver på eller av hållplatsen varje år. Från bryggan är det nära till en hållplats för SL:s busslinje.

Kolsvik

Kolsvik på östra Yxlan har en betongbrygga som är vinklad. Den är avfendrad med däck och stockar som under 2024 byts ut mot stålbalkar. Vid bryggan finns också vänthus med möbler, en vridbar semafor och två pollare. En enskild asfalterad väg leder till bryggan, där det är möjligt att hämta och lämna resenärer med bil. Bryggan används också som landningsplats för ambulanshelikopter.

Bryggan besiktigades i juni 2020. Den trafikeras av Waxholmsbolaget och har genomsnittligen 1 000 av- och påstigande per år. Busshållplats finns i Kolsvik.

Alsvik

Alsviks brygga på östra Yxlan är av betong och försedd med däck och trästock som avfendring. Alsviks byalag slöt 2002 avtal med kommunen som ger allmänheten fri tillgång till persontransporter vid bryggan. Den senaste besiktningen genomfördes i juni 2020. Varje år stiger ungefär 900 personer av eller på bryggan med skärgårdstrafikens linjebåtar. En busshållplats finns också.

Håknäs

Betongbryggan vid Håknäs på södra Vätö är avfendrad med stock och ansluten till Waxholmsbolagets linjetrafik. SL-trafiken har en busshållplats vid bryggan. Bryggan renoverades under 2023 med stöd av kommunen efter att tidigare ha varit i dåligt skick.

Bryggans lokalisering har tidigare bedömts lämplig för godstransporter till öar i närområdet. I sådant fall behöver en lastramp anläggas och en del av vägen som leder till bryggan stärkas, eftersom den för närvarande har hålrum vilket gör den olämplig för tung belastning. En annan förbättringsåtgärd för att förbättra resmöjligheterna från bryggan är att anlägga parkeringsplatser i närheten.

Kapellskär

Bryggan på östra Rådmansö är betong och vinklad med avfendring i form av gummiplattor. Den besiktigades under juni 2020. Under ett år stiger omkring 1 000 personer av eller på linjetrafiken som stannar vid bryggan. Bussar stannar också vid bryggan.

Stora Enskär

På södra delen av Stora Enskär finns en relativt låg träbrygga med stenkista belägen som byggdes 2011 och renoverades i april 2019. Den är ansluten till linjetrafiken med båt som dock ställs in vid grov isläggning. Cirka 700 personer

stiger av och på bryggan per år. Rävsnäs utgör den viktigaste fastlandsbryggan för öns permanent- och fritidsboende.

Lilla Gräskö

Bryggan på sydvästra delen av Lilla Gräskö är av trä och har däck trädde över stock som avfendring. Till den hör också två pollare, väderskydd, belysning och en stege som möjliggör räddning från vattnet. På land förbinds bryggan med en naturstig.

Den trafikeras bara av linjebåtarna när det inte är isläggnig. Den senaste besiktningen genomfördes hösten 2022. 300 personer per år har registrerats använda bryggan som hållplats för kollektivtrafiken.

Löparö västra

Bryggan på västra Löparö används bland annat för godstrafik och avfallshantering med hänsyn till de boende på ön. Löparö är tillsammans med Arnö den ö i kommunen utan bro- eller färjeförbindelse som har flest fastigheter.

Förutsättningarna för att ansluta Löparö med linjebaserad sjötrafik bör vid behov utredas, inklusive förbindelser söderut (till Österåkers kommun) som västerut och norrut (mot Solö och Furusund).

Stomnarö

Sydvästra Stomnarö har en brygga byggd 1980 som bedöms vara i gott skick och klara en belastning på cirka fem ton. Bryggan används huvudsakligen för transporter av material och avfallshantering, vilket påverkar väghållningen.

De viktigaste anslutningsplatserna för öns boende är parkeringsplatser och bryggor på fastlandet som Spillersboda, Stubboda, Bussholmen, Håtö och Båtsviken. Tillgången på parkeringsplatser är ansträngd under sommaren och särskilt vid midsommarhelgen.

Det kan ge samhällsekonomiska och miljömässiga vinster att ansluta bryggan på Stomnarö med kollektivtrafik till sjöss som rör sig i Norrfjärden (inklusive hållplatser på fastlandet samt exempelvis Norrmansö, Sundholmen, Bredholmen och Äspholmen).

Vettershaga

Vid Vettershaga finns en liten samfälld brygga som nyttjas för person- och godstrafik av boende på närliggande öar, såsom Löparö. Platsen används också för att parkera bilar av besökare och personer med boende på öarna i

närområdet. Samtidigt är marken begränsad för parkering, framför allt under högsäsong.

Bergshamra

Bryggan i Bergshamraviken används av allmänheten och företag för att sjösätta och ta upp båtar. Den nyttjas också av näringsidkare på platsen för transporter av gods och annat material i skärgården. Till den före detta ångbåtsbryggan hör en konsolbrygga och båttramp.

Det finns ett begränsat antal avgiftsbelagda parkeringsplatser i närheten, där laddning för elbilar planeras. På kort avstånd från bryggan ligger en bygghandel och vinterförvaring med tillhörande service av båtar.

Behov finns att förstärka bryggans markdel för att den ska klara tyngre belastning. Utökad parkering är också önskvärd då rampen används i betydande omfattning för dagsutflykter av vissa målgrupper (till exempel fiskeguidar och deras kunder).

Österhamn

Bryggan på östra Arholma är avsedd för Försvarsmaktens behov och användning.

Urö och Löparö nordvästra

Vid Urösundet finns en brygga på Urö och en på nordvästra Löparö som används för persontrafik av boende i närområdet. Parkering finns på Urö där det under perioder är hög belastning. De två bryggorna förbinds under vintertid av en bro som allmänheten har tillgång till.

Norrmansö

Bryggan på södra Norrmansö används för avfallshantering, godstransporter samt av boende och besökare. Den är också tillgänglig för räddningstjänst, polis och ambulans. Delar av bryggans stomme har bytts ut. Godstransportörer använder ramplösningar vid bryggan. En alternativ angöringsplats skulle behövas för sopbåten.

Stubboda används som främsta utbrygga av de boende, där det finns parkeringsplatser och båtplatser. Parkeringssituationen är ansträngd under större delen av sommaren.

Sundholmen

Södra Sundholmens brygga används för godstransporter, avfallshantering och sjöräddningen. De boende tar sig till och från ön via platser som Håtö, Stubboda och Spillersboda, men också Bussholmen och Båtsviken.

Beskrivning av bryggor i prioritet 5

Strömsviken

Bryggan på norra Singö används av scouterna för deras verksamhet på Vässarö. Den klarar tung utrustning. Närmsta busstation ligger cirka en kilometer från Strömsviken vid Ellan. Det finns också en stor parkeringsplats i anslutning till bryggan och vändplan för bussar.

Herräng

Bryggan vid Herrängs marina är i gott skick och underhålls löpande. Den har lastramp och används för olika syften. Till exempel är den viktig för transporter i norra delen av kommunen och skärgården. Möjlighet till tankning finns. I området finns drygt 20 öar med sammanlagt ett 100-tal bostadshus inom rimliga avstånd till eller från Herräng. En avgift tas ut för särskild lastning.

Parkeringsmöjligheterna är goda och det finns toalett för marinans gäster. Vid marinan finns också en restaurang. En sugtömningsstation är också installerad, där båtägare kan tömma toalettavfall.

Grisslehamn västra

Bryggan i Ornöviken i Grisslehamn är betydelsefull för besöksnäringen med utbud av krog, bar och café på platsen. I området finns också marina, campingplats, parkeringsplatser, laddning för elbilar, sjömack och sugtömningsstation för toalettavfall från båtar.

Fejan nordöstra

Bryggan på nordöstra Fejan, som även inkluderar en gästhamn, är belägen vid en restaurang- och konferensverksamhet och ett pensionat. Företaget som driver verksamheten använder den för leveranser, transporter och hantering av avfall. Bryggan nyttjas även av besökare och båttaxiföretag.

Riddarviken

Norra Arholms brygga används för godstransporter och avfallshantering, men också av gäster som besöker platsens anläggning för boende, restaurang, konferenser och aktiviteter. Sevärdheten Batteri Arholma, som är en kustförsvarsanläggning, ligger också intill bryggan.

Arnö

Bryggan på norra Arnö används för sophämtning från öns boende.

Blidö kyrka

Bryggan på västra Blidö används av Blidö kyrkas församlingsmedlemmar och besökare.

Oscars brygga

Oscars brygga vid Tranviks naturreservat är tillgänglig för allmänheten och anpassad för rörelsehindrade personer. Den används både av grupper, organisationer och vård- och omsorgsboenden som tar sig ut på bryggan i samband med besök i naturreservatet, där det finns en handikappanpassad skogsslinga.

Bryggan nyttjas också som tilläggningsplats för friluftsesor i skärgården med båtar utformade för rullstolsburna personer. Intill bryggan finns en raststuga som är utrustad med handikappanpassat våtrum, dusch och toalett.

Singö södra

Betongbryggan på södra Singö används för transporter av gods och annat material, men även avfallshantering. Den är ansluten till bilväg.

Bryggornas finansiering

Uppgraderings- och nybyggnadsprojekt för bryggor tenderar att vara resurskrävande och det är ofta nödvändigt med en gemensam finansiering från flera intressenter. Generellt är en utmaning för bryggans ägare att säkra finansiering för omfattande reparationer och nybyggnation av bryggor.

För att bevara samhällsviktiga bryggor rekommenderas därför att bryggägaren har en etablerad förvaltningsstruktur och regelbundet reserverar medel för kommande underhållsåtgärder.

De huvudsakliga offentliga finansieringskällor som finns specifikt för bryggor är:

- **Trafikverket:** Myndigheten kan bevilja årliga driftsbidrag till föreningar som är ansvariga för bryggan. Bidraget täcker en del av kostnaden för att sköta och underhålla bryggan. Ett kriterium är att bryggan ligger minst en kilometer från allmän väg, eller har åtminstone en kilometer lång enskild väg som är ansluten till bryggan. Andra förutsättningar är att bryggan används av fastboende eller minst 25 fritidsboende.

En förening som har beviljats årligt driftsbidrag kan också ansöka om särskilda driftsbidrag för större underhållsarbeten eller medel för investeringar i exempelvis standardhöjande åtgärder.

- **Norrtälje kommun:** Från och med 2023 har kommunen möjlighet att bevilja 500 000 kronor per år (max 100 000 kronor per brygga) i stöd till föreningar och andra icke-vinstdrivande organisationer för bryggrelaterade åtgärder (exempelvis renovering). Bidragskategorin ingår i kommunens landsbygds- och skärgårdsutvecklingspeng.

Bryggplanen ligger till grund för vilka bryggor som kan vara föremål för stöd. Medel tilldelas i första hand för investeringar i bryggor som är högt prioriterade enligt bryggplanen.

Genom bryggbidraget har kommunen möjlighet att påverka anläggningarnas utbyggnad och renovering. En förutsättning är att öborna och den bredare allmänheten får en långsiktig och juridiskt bindande rätt att nyttja anläggningarna.

- **Region Stockholm:** Regionen erbjuder stöd för underhåll och reparation av trafikbryggor som ägs och förvaltas av föreningar (inklusive

samfälligheter). Ett krav är att bryggan används eller planeras att användas av Region Stockholms sjötrafik. Bidrag beviljas för medfinansiering på högst 50 procent av den totala projektkostnaden. Det maximala beloppet som kan beviljas är 500 000 kronor.

Kommunala investeringar i funktioner som påverkar bryggorna

Kommunen investerar i samhällsfunktioner på egen mark som påverkar bryggans funktion, användning och allmännyttiga värde.

Några exempel på vilka investeringar som kan vara aktuella är:

- **Bilparkering:** Tillgång på reserverad parkering för fastboende på öarna samt korttidsparkering för besökare. Utbud av handikapparkeringsplatser och laddningsmöjligheter för bilar och/eller båtar.
- **Annan parkering:** Parkering för exempelvis fyrhjulingar, mopeder och cyklar.
- **Förtöjning:** Förtöjningsanordningar för fartyg, exempelvis sådana som används för kollektivtrafik, men också båtar som transporterar gods samt taxibåtar som anlägger vid bryggan för hämtning/lämning av passagerare.
- **Lastkaj för gods och färjeramp:** Möjlighet att lasta och lossa gods och annat material, men också transportera personer.
- **Övrigt:** Till exempel belysning och etablering av återvinningsstationer.

I varje enskilt fall behöver det vägas in på vilket sätt effekten av investeringar i en brygganläggning är rimlig sett till effekten, exempelvis i förhållande till:

- Hur många som kommer att nyttja anläggningen.
- Bryggans läge och förutsättningar med hänsyn till allmänna intressen, såsom möjligheter för kollektivtrafik, gods- och persontransporter samt avfallshantering.
- Huruvida utvidgningsmöjligheter finns om behovet uppstår i framtiden.
- Risken för att anläggningen blir dysfunktionell, exempelvis beroende på vindriktningar.
- Vad konstruktionen förväntas kosta i investeringar och underhåll, beroende på sådant som platsens miljömässiga förutsättningar.

Bryggornas tillgänglighet

Vad gäller bryggor behöver kommunen som helhet öka sin tillgänglighet för äldre och personer med funktionshinder. I det här sammanhanget handlar det om att underlätta för personer med bristande rörelse- och orienteringsförmåga att nyttja sbryggorna i bryggplanen, men också den omgivande miljön såsom vägar till och från bryggan och kringliggande faciliteter (till exempel väntrum, affärer och restauranger).

En rekommendation är att kommunen tar fram en tillgänglighetskarta där det är tydligt vad som är tillgängligt på allmänna platser, inklusive bryggor. Genom en sådan funktion kan personer få reda på vad som är tillgängligt innan de reser så att de inte möter negativa överraskningar oavsett typ av funktionshinder.

Tillgänglighetsanpassning vid bryggorna beror på vilken typ av funktionsnedsättning det rör sig om. För rörelsehindrade är det viktigt att kunna ta sig fram med exempelvis käpp, rullator eller rullstol.

Exempel på vad som förbättrar tillgängligheten är att det finns ramp vid bryggan och att närliggande toaletter kan användas av rullstolsburna personer. Det gör också skillnad att nödvändig information vid bryggan, såsom turlistor, finns tillgänglig i rätt höjd för de som är sittburna.

För hörselskadade ökar tillgängligheten om bryggplatsen har högtalare och informationstavlor så att budskap och information når även den som har nedsatt hörsel eller är döv.

Synskadade personer får bättre tillgång till bryggorna och den omgivande miljön om de kan ta sig fram med vit käpp eller markeringslinjer. Personer med nedsatt kognitiv förmåga kan ha lättare att orientera sig och tolka information om det finns skyltar med lättbegriplig och tydlig text samt enkla symboler.

Framtida transport- och infrastrukturbehov

Nedan pekas några scenarier ut som kan påverka bryggornas framtida användning, funktion och betydelse:

- **Befolkningsökningens påverkan på kollektivtrafik:** En ökad befolkning i skärgården väntas leda till en ökad efterfrågan på kollektivtrafik, vilket i sin tur främjar befolkningstillväxt och utveckling av kollektivtrafiknätet.
- **Konsekvenser av högre bränslepriser och hållbarhet:** Högre bränslepriser och ökade krav på hållbara lösningar, som eldrift och hybridmotorer, kan påverka incitamenten för att utöka och främja kollektivtrafiken.
- **Tillgång till bränsleförsörjning:** Sjömackar med tillhörande förvaring behöver finnas strategiskt utplacerade vid bryggor i skärgården. Det kan både bidra till beredskapen i samhället och förebygga att bränsle transporteras av privatpersoner och företag på ett resursineffektivt eller brandfarligt sätt.
- **Utbyggnad av parkeringsplatser och laddmöjligheter:** En utveckling av bryggornas funktion och användning samt förändringar gällande transportmedel kan medföra behov av fler parkeringsplatser och laddmöjligheter för bil- och båtanvändare.
- **Exploatering och huvudbryggor:** Med ökad befolkning och trafik kommer varje ö med högre exploatering troligen behöva en central "huvudbrygga" för att möta de ökade behoven av rörlighet och transport.
- **Användning av privata bryggor:** Boende på öar utan samfällighet eller föreningar kan behöva förlita sig på privata bryggor genom avtal om användning med bryggägaren.
- **Replipunkter och trafiknoder:** Östernäs har föreslagits som lämplig replipunkt för kärnön Gräskö. Samtidigt finns möjlighet att utveckla Furusund till en central trafiknod för besökare i skärgården. Det kan påverka hur linjesträckningar dras.

Om Östernäs blir replipunkt för Gräskö kan detta medföra ökad belastning på vägar, parkering och serviceinfrastruktur.

- **Möjligheter till arbetspendling:** Förbindelserna mellan olika öar, som Simpnäs och Arholma samt Rävsnäs och Tjockö, kan vara aktuellt att utöka för att bättre anpassa kollektivtrafikturen till arbetspendling.

- **Transportbrygga i kommunens södra skärgård:** Det finns behov av att säkra och utveckla infrastrukturen för godstransporter vid kommunens sydliga gräns för att underlätta transporter av tyngre gods och annat material till de omgivande öarna.
- **Gemensam trafik med Österåkers kommun:** Det kan finnas skäl att utreda förutsättningarna för gemensam trafik med norra delarna av Österåkers kommun, såsom Vättersö och Siarö förutom norra Ljusterö samt Västra och Östra Lagnö samt öar som Löparö-Arnö, Granö och Själbottna i Norrtälje kommun.
- **Utvidgad trafikstruktur:** Nya linjer och förbättringar av befintliga bryggor kan behövas för att stödja trafiken till öar som tidigare inte har haft kollektivtrafik. Det kan till exempel finnas anledning att utveckla nya trafiklinjer mellan Spillersboda och Furusund med flera stopp på öar och bryggor, vilket skulle gynna tillgängligheten i området. Furusunds betydelse för trafiken till öarna utanför Blidö kan öka om strukturen för persontrafik förändras.

Ett förslag är en linje som har på- och avstigning på öar såsom Stomnarö, Normansö, Sundholmen, Äspholmen och Bredholmen, men även fastlandsbryggor öster om Spillersboda som är utgångspunkter för resor till denna del av skärgården.

- **Ökad användning av befintliga bryggor:** Möjligheten att öka användningen av befintliga bryggor, som Gräddö brygga, kan bidra till att hantera trafikflöden effektivare. I sådant fall behöver utbudet av exempelvis parkeringar och vägytor förbättras.
- **Utbyggnad och byggnation av bryggor för utveckling av trafiken:** Om områden (öar och fastlandspunkter) som tidigare inte haft kollektivtrafik blir aktuella för trafik, kan det kräva att bryggor byggs ut eller nya bryggor etableras för att fartyg ska kunna angöra där.
- **Bryggor med potential för framtida avfallshämtning:** Huvudbryggorna på Själbottna, Gisslingö, Idö och Marö har potential för framtida hämtning av avfall.
- **Turismens påverkan:** Ett ökande besöksantal i skärgården och en förlängd turistsäsong förväntas påverka trafikstrukturen och kräva förändringar för att möta efterfrågan.
- **Åtaganden för långsiktig besöksstrafik:** För att gynna besöksnäringen skulle linjer som främst riktar sig till sommarbesökare, som Norra Båtlinjen

och Nordsydlinjen, krävs långsiktiga åtaganden från berörda kommuner och regionen samt anpassningar av hamnanläggningar.

- **Renovering och kontroll av status:** Renoveringsbehov och status för befintliga bryggor bör kontinuerligt klargöras, särskilt på öar som har flera bryggor.
- **Analyser och utredningar:** För att genomföra ovanstående och andra framtidsplaner behöver analyser och utredningar genomföras som underlag för strategiska diskussioner med Region Stockholms trafikförvaltning.

Kommentarer om framtida transport- och infrastrukturbehov

I framtiden förväntas befolkningen i skärgården ha ökat och därmed användningen och utbudet av kollektivtrafik, men också alternativa energikällor. En faktor som behöver beaktas i det sammanhanget är att Sverige enligt EU:s lagstiftning och direktiv ska ha minst 55 procent mindre nettoutsläpp av koldioxid från transporter år 2030 (jämfört med 1990) och vara klimatneutrala till 2050.

För att dessa mål ska nås behöver möjligheter finnas att ladda el och tanka alternativa bränslen för företag, besökare, bofasta och fritidsboende. Framför allt kommer åtminstone den kommersiella trafiken elektrifieras, men även privatbåtar. För att främja den utvecklingen behöver det finnas laddmöjligheter i form av landström på strategiska platser.

Den framtida trafikstrukturen kommer också sannolikt behöva vara anpassad till ett ökat antal besökare i skärgården och en turistsäsong som kan vara längre än i dag. Miljö- och klimathänsyn i kombination med besöksnäringens utveckling förväntas öka behovet av kollektivtrafik.

Införandet av fastighetsnära insamling av förpacknings- och livsmedelsavfall kommer också innebära att behovet av bryggor förändras. Huvudregeln blir att förpackningsavfall samt livsmedels- eller köksavfall samlas in från den fastighet där ett hushåll har avfall eller där avfallet produceras. I de fall insamling från fastigheten inte är möjlig ska avfallet samlas in från en plats i nära anslutning till fastigheten.

En insamlingsplats i nära anslutning till en fastighet kan vara en mindre ö utan landförbindelse, där vägar saknas. Då skulle avfallet kunna samlas in från en eller flera gemensamma hämtplatser på ön, exempelvis vid en gemensam brygga.

I kommunens södra del finns öar som har goda förutsättningar att återbefolkas förutsatt att trafikstrukturen förbättras i området.

Inne i Norrtäljeviken och nära dess mynning finns tre mindre öar som

sammanlagt har drygt 100 fritidshus och ett antal åretruntboende. Öarna ligger relativt nära Gräddö vars brygga används av de boende på dessa öar. Med tanke på det geografiska läget bör förutsättningarna vara goda för trafik som angör dessa tre öar, men då behöver fler bryggor finnas tillgängliga.

En utökad trafik i området skulle också kunna innebära att bryggan på Gräddö används mer frekvent. Det kan även konstateras att det finns öar med relativt stora bostadsbestånd inom relativt korta avstånd som i dag passerar av de befintliga båtlinjerna.

De två turistbaserade båtlinjerna Norra båtlinjen och Nordsydlinjen, kräver långsiktiga åtaganden från Norrtälje kommun och Region Stockholm. Ett sådant engagemang kan motivera att Norrtälje hamn anpassas för mottagande av båtar som ingår i linjetrafiken.

Det finns gott om platser och öar i kommunen som skulle kunna bli attraktiva eller användas i högre grad för båtturer. Några exempel är Arholma, Lidö, Fejan, Söderarm, Söderöra, Norröra, Svartlöga och Rödlöga. Turer till och från kommunens ytterskärgård (där Söderarm ingår) är en möjlighet att utöka besöksnäringen. Exempel på orter utanför Norrtälje stad som kan vara attraktiva startpunkter för skärgårdsturer under sommaren är Furusund och Östernäs.

Ett övergripande mål bör vara att varje mer exploaterad ö har en huvudbrygga oavsett struktur på kollektivtrafiken. Huruvida fler öar eller fastlandspunkter kommer att trafikeras med turbunden sjötrafik framöver beror delvis på hur aktiv kommunen är för att åstadkomma detta.

Slutsats

Bryggplanen utgör ett viktigt verktyg för att stärka och utveckla Norrtälje kommuns skärgårdsmiljö. Genom kartläggningen och bedömningen av bryggornas samhällsbetydelse skapas en grund för framtida prioriteringar och beslut. Detta ger kommunen möjlighet att säkerställa att resurser används där de gör störst nytta och att insatser sker med hänsyn till både nuvarande behov och framtida möjligheter.

Planen möjliggör också en bättre samordning med regionala och statliga aktörer till exempel om hanteringen av skärgårdens transport- och serviceinfrastruktur. Genom kunskap om bryggornas nuvarande och potentiella funktioner kan bryggplanen bidra till en levande och tillgänglig skärgård både för boende och besökare. Bryggplanen är därför ett centralt underlag för Norrtälje kommuns arbete med att säkerställa en attraktiv, funktionell och tillgänglig skärgård i nutiden och framtiden.